

צורות

החורף הגיע ואיתו הגשם הרוח והקור. נמצאים יותר בתוך הגן וזה בדיוק הזמן לעבוד עם הילדים על התבוננות בעולם שסביבם, גם אם הוא מצומצם לתחום הגן ורחבת המשחקים.

והפעם נתבונן על העולם ונחפש צורות!

שמות הצורות והתכונות שלהן חשובים מאוד בשימוש בשפה. כשילד מתאר חפץ עליו להשתמש בתכונות הצורה שלו כדי לתארו. אנחנו מצפים מילדים בגילאים שונים להכיר את הצורה בשמה, להפנים את תכונותיה ושימוש בה.

מה מלמדים:

גילאי 3-4:

הילדים יכירו את הצורות - עיגול, משולש, ריבוע, מלבן

גילאי 4-5:

הילדים יכירו צורות מורכבות יותר - אליפסה, מעויין, מחומש, משושה, גליל, טרפז, פירמידה.

גילאי 5-6:

הילדים יכירו סוגי קווים - קו עקום, קו ישר, מקווקו, קו מאונך או מאוזן ואלכסונים

מתי מעבירים:

מדגימים את הנושא במפגש הבוקר ולאורך היום מזכירים אותו וממחישים במשחק, פעילות, יצירה.
על כל צורה מתעכבים במשך שבוע. כשרואים שהילדים קלטו את הצורה והם מזהים אותה בחיי היום יום אפשר להמשיך לצורה הבאה

הקניית המושג: (דוגמא על העיגול, אפשר להחיל על כל צורה)

אפשר לספר על חוני המעגל: פעם לא ירד גשם. היתה שנת בצורת והעולם היה צמא למים. הצמחים, בעלי החיים וכמובן- האנשים היו צמאים ולא ירד גשם. פנו האנשים לחוני שהיה צדיק גדול וביקשו ממנו שיתפלל לגשם.

חוני הצדיק התפלל אך לא נענה. יצא לשדה לקח מקל וצייר עיגול גדול על האדמה. נכנס לתוכו והתפלל: "ה' שבשמים תוריד לנו גשם. אני לא אזוז מהעיגול עד שירד גשם"

פתאום התחילה רוח לנשב, הרוח הביאה את העננים וגשם של ברכה התחיל לרדת. שמחו האנשים והודו לה' ששמע לתפילתו של חוני. האמהות רצו הביתה להוריד את הכביסה מהחבל, ומה עשו האבות והילדים? שרו ורקדו במעגלים "משיב הרוח ומוריד הגשם"

הפעלה לסיפור:

בשלב הראשון כאשר חוני הצדיק מסמן מעגל, אפשר לצייר לילדים מעגל עם גיר סימון או לחלק חישוקים וכל ילד עומד בתוך החישוק וכולם ביחד מתפללים לגשם..

בשלב השני כשכולם שמחים על הגשם יוצרים מעגל של ילדים ביחד עם המלמד ושרים ביחד "משיב הרוח".

בשלב השלישי אחרי הסיפור: מחפשים בגן דברים עגולים ומביאים לשולחן במרכז. כדור, צלחת, חלק של משחק, מה עגול? כל דבר שהקו שלו עקום וסגור כל דבר שאין לו קווים ישרים בכלל.

בשלב הרביעי מחפשים עוד דברים עגולים: מה עגול בגוף שלנו? עיניים, ראש...

אפשר לעשות עיגול או כדור עם האצבעות, לעשות תרגילי התעמלות של סיבובים עגולים: לסובב את הראש בעדינות, את הידיים, את הרגליים, את המרפק ואת כל הגוף.

שיר: נסובב את הראש לאט לאט / נסובב את היד אחת ועוד אחת

נסובב את הכתפיים בימין ובשמאל / נסובב את הרגליים בסיבוב גדול
נסובב את כל הגוף ונמחא לה לה לה / ושוב נתחיל מהתחלה

מה עגול בעולם? כדור הארץ, יש פירות עגולים -תפוז תפוח, יש ירקות עגולים -עגבניות יש גלגלים למכוניות
ולאוטובוסים ובאמצע הכביש יש כיכר עגולה.

בכל צורה אפשר להתחיל עם סיפור, או שיר וממנו להמשיך לחפצים בגן, בבית ובעולם.

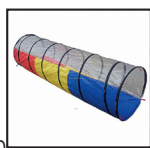
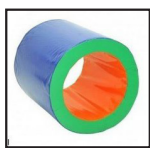
דוגמא להפעלה- גליל

מביאים מנהרה של ג'ימבורי כמו בדוגמא (יש לה צורה של גליל). הילדים זוחלים בשורה בתוך המנהרה

שרים: נתגלגל בתוך הגליל /מבאר שבע ועד הגליל (שבצפון)

יד ימין ורגל שמאל / רגל ימין ויד שמאל / מי מכם לזחול יכול?

כל ילד שיוצא מהמנהרה מקבל מהמלמד גלילית וופל...

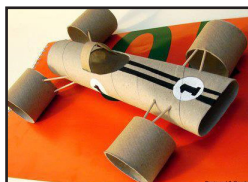
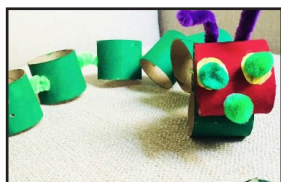

רעיון ליצירה: מביאים הרבה גלילים של ניר טואלט ויוצרים מהם פרדס של עצים כל ילד צובע גליל

כגזע בצבע חום ומעליו מצמידים צורה של עץ ירוק מבריסטול צבוע. ומדביקים מדבקות כתומות

כתפוזים. אפשר גם להכין כדורים קטנים מפלסטלינה ולהדביק לעץ.

זו גם הזדמנות לתת לילדים להיות יצירתיים. מה עוד אפשר לעשות עם גליל? מה עוד בצורת גליל?

רעיונות נוספים...

דוגמא להפעלה להקניית קווים (קו ישר, קו עקום, מאוזן מאונך, אלכסון)

את הקווים השונים הילדים יכירו באמצעות דבק חשמל. מדביקים על הריצפה קו ישר, קו עקום, וקווים אלכסוניים,
הילדים הולכים על הקווים בהליכות שונות: עקב בצד אגודל, על רגל אחת, עם ידיים על הראש

ניתן גם לבצע קווים עם הגוף, תוך כדי התעמלות: גוף ישר, יד ישרה, רגל ישרה / גוף מתכופף כמו קו עקום, ידיים
עגולות מתחברות לכדור, ידיים באלכסונים - ישיבה מזרחית רגליים באלכסונים.

לסדר את הילדים בשורה ולרקוד לרקע צלילי שיר. השורה ישרה, השורה מתקדמת בקו ישר/ בקו עקום
כמו כן אפשר להעמיד את הילדים שבשורה בקו מאונך ומאוזן ולהסביר להם את ההבדלים.

משחקים מצורפים:

גילאי 3-4: משחק התאמה חצי-חצי

הכנת המשחק: גוזרים את הכרטיסים בקווים המסומנים (כל צורה מתחלקת לשניים) מחלקים את הכרטיסים לשתי
ערימות בכל ערימה נמצא חצי אחד מכל צורה.

מהלך המשחק: מניחים ערימה אחת על השולחן וערימה שניה מפזרים על השולחן בצורה גלויה. בכל תור מוציאים
כרטיס ומחפשים בין הכרטיסים הגלויים את החלק הנוסף של הכרטיס (ניתן גם לשחק עם הכרטיסים משחק הזיכרון)

גילאי 4-5: רביעיות צורה וצבע

זו הזדמנות טובה להקנות לילדים את הרעיון של משחק רביעיות. איך שואלים את החבר: "יש לך עיגול אדום..." איך
בודקים מה חסר לי בסט וכו'... הילדים אוהבים לשחק רביעיות בצורה שמותאמת להם.

גילאי 5-6: מטריות צורה וצבע

הכנת המשחק: מקפלים את 2 הקוביות המצורפות (רצוי להעביר קודם בלימנציה) וגוזרים את כרטיסי המטריות.
מהלך המשחק: מפזרים את המטריות על השולחן בצורה גלויה. בכל תור זורקים את שתי הקוביות. כולם מנסים
למצוא את המטריה המתאימה לפי הצורה והצבע שמראים הקוביות. מי שמצא את הכרטיס המתאים - מקבל אליו את
הכרטיס. **המנצח** - מי שאסף הכי הרבה כרטיסים.